

RUMUNSKÉ KARPATY
APUSENI, BIHOR, VLADEASA
30. srpna až 4. září 2023

RUMUNSKÉ KARPATY

APUSENI, BIHOR, VLADEASA

Bihor (Propastné hory)

Kraj ponorných řek v západních Karpatech, kraj pastí v horách Apusenských. Nikde v Rumunsku není skvělejší říše vod, které se propadají do země, a vod, které z ní vyvěrají, které mizí v jeskyních a kdesi z jiných opět vyvěrají.

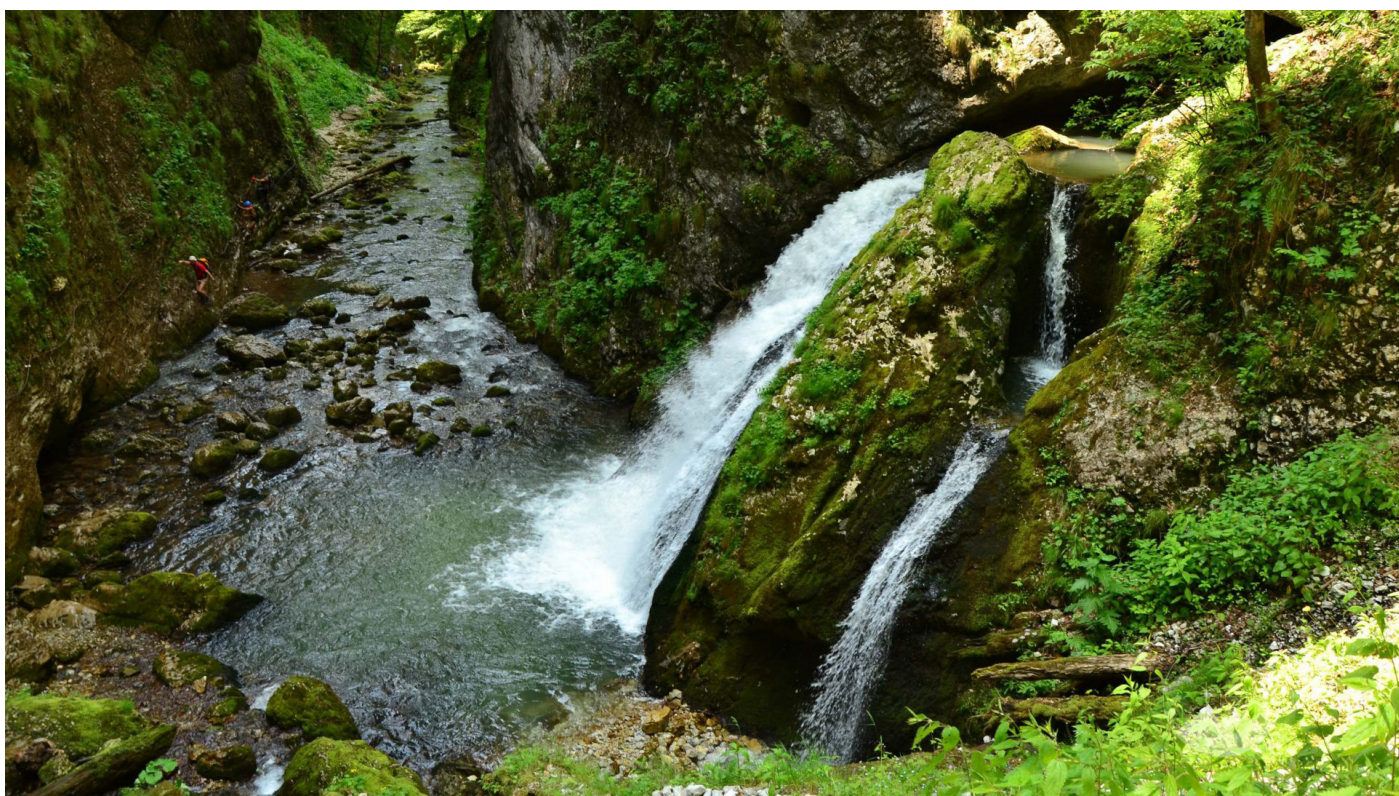
Vladeasa (Hřiběcí hory)

Bílé koně, hnědé strže, černé koně, bílé mraky, hnědé koně, černé lesy. zelené trávy, šimlatí koně, pastviny do nedohledna

Karpatské hry, Miroslav Nevrlý

Apuseni v horách Bihoru a Vladeasy - to je přírodní ráj, který budeme obdivovat na našem pohodovém putování. Základnou nám bude horský hotel, který se nachází na čarokrásné planině na jejímž povrchu i v nitru po mnoha milionů let vodstvo tvořilo a tvoří decheroucí přírodní zázrak a jednu z nejkrásnějších přírodních lokalit Evropy. Posilnění hotelovou snídaní, expediční svačinou a večeří se můžeme těšit na stáda ovcí, koní, divoké soutěsky, kaňony, vývěry, ponory a všechny možné krasové jevy v jedné z posledních divočin Evropy - rumunských Karpatech.

Průvodci

PLÁN PUTOVÁNÍ

Středa: z Bystřice nad Pernštejnem budeme odjíždět v 17.00, z Humpolce v čase 17.45 až 18.00 a z Kamenice mezi 18.30 až 18.45. Poté se vydáme přes Slovensko a Maďarsko do Rumunska.

Čtvrtek až sobota: společně budeme putovat tímto nádherným koutem Karpat. Uvidíme mimo jiné ponorné hrady s největší průchozí jeskynní branou Evropy, projdeme se tunelem spojující propasti Catetile Ponorului. Lehký canyoning nás čeká na řece Galbeně s vývěrem i ponorem. Jeskyně Radesei, Honu Varasoia, Padis, Caput se svými pozoruhodnými systémy, ke kterým se dostaneme přes záplavové a ponorné louky. Prostá krása přirozeného, která Ti dodá sílu a pokoru.

Východy a západy slunce, možné táboráky, nezapomenutelná chuť sýra ze salaší, který nikde jinde nekoupíš a mnohé, co nejde popsat, ale musí se zažít. Výše uvedený program se může změnit v případě zásahu vyšší moci, počasí atd. Poslední slovo mají průvodci.

Neděle: dopoledne se rozloučíme s náhorní planinou Padis a vydáme se zpět domů. Cestou zastavíme v termálech (50 lei/osoba, plavky a osušku s sebou) a na nákup maličkostí a suvenýrů v městě Oradea.

Pondělí: odpoledne budeme doma, tak ať vám pečou, vaří, smaží, grilují.

UBYTOVÁNÍ

Po dobu pobytu v pohoří Apuseni budeme ubytováni ve vícelůžkových pokojích v hotelu. Pokoje jsou třílůžkové, čtyřlůžkové, pětilůžkové a šestilůžkové. V rámci ubytování vám bude poskytnuta hotelová snídaně. Hotel se nachází na planině Padiš a z něj budeme vycházet na hvězdicovité výlety do okolí.

STRAVOVÁNÍ

Po dobu pobytu v Rumunsku budete mít zajištěno stravování formou polopenze se svačinami na putování tímto krajem. První jídlo, které vám připravíme v expediční kuchyni, bude večere ve čtvrtek večer. Bylo by dobré si vzít s sebou příbor (stačí lžička).

Co si vzít s sebou

Platný cestovní doklad (stačí i občanský průkaz), osobní léky, které užíváte. Přiměřenou zásobu potravy na první den, vhodnou obuv (trekové boty nebo pohorky) a oděv vhodný do hor (nepromokavá a neprofukavá bunda, ponožky, dlouhé kalhoty, mikina, trička, spodní prádlo). Hodit se může čelovka, čepice či šátek, brýle proti slunci, lahev na vodu, malý batůžek na výlety, který je vhodný také jaké palubní zavazadlo do autobusu, plavky a lžička.

Pojištění

Těm, kteří nemají celoroční pojištění na cesty, doporučujeme se připojistit. Třeba u vaší zdravotní pojišťovny.

Počasí

V Apusenách můžeme očekávat horské počasí, které se může během dne několikrát změnit. Pokud vás zajímá výhled počasí, podívejte se na meteorologický web yr.no.

Měna a peníze

V Rumunsku se platí rumunským ronem (lei). Aktuální kurz se pohybuje kolem 5.60 Kč za 1 rumunský ron. Rumunskou měnu seženete i v Česku ve směnárnách. Je možné, že snad bude v pozdních nočních hodinách otevřená směnárna na hranicích s Rumunskem. Platební kartu můžete použít jen ve městech, na horách se vyplatí mít s sebou hotovost. Jelikož se na zpáteční cestě stavíme ve městě Oradea, tak zde můžete utratit přebytečné rumunské peníze.

O RUMUNSKU

Nádherná a leckdy ještě panenská příroda, vysoké rozmanité hory, kaňony, jeskyňe, divoká zvířata u nás známá jen ze zoo, odlehlé kláštery, opevněné kostely, legendami opředené hrady, zámky a paláce, historická města, skanzeny, muzea, galerie, tradiční slavnosti a svátky – a samozřejmě také moře, víno a teplé počasí. To vše nabízí tahle největší balkánská země.

Rumunsko se dělí na tři základní velké regiony, které se vyvíjely samostatně. K jejich sloučení a vzniku moderního Rumunska došlo až v druhé polovině 19. století, viz mapka. **Zeleně označené regiony jsou součástí Sedmihradska**, které patřilo do Rakouska-Uherska. Zasahuje sem kompaktní osídlení z Maďarska a Ukrajiny. Protože byl region málo osídlený, již ve 12. století sem byli vyslaní Němci, aby hlídali jižní hranice Uherska. Od této doby se v Rumunsku datuje německé osídlení. Další velká vlna přistěhovalců z regionů rakousko-uherské monarchie nastala v 1. polovině 19. století, kdy sem přišli nejen Němci, ale i Slováci a Češi. Němce najdete nyní po celé jižní hranici bývalé monarchie, Češi mají několik vesnic v Banátu na srbských hranicích na samém konci karpatského oblouku a Slováků žije nejvíc kolem města Nadlac na maďarské hranici. Na severu najdete ukrajinské a rusínské vesnice.

Modře zobrazené regiony jsou součástí historického Valašska, které mělo dobré vztahy s osmanskou říší, Bulharskem i carským Ruskem. Dnes tu najdete islámské památky, obyvatele muslimského vyznání, ale i etnické menšiny pocházející z oblastí ležících na jih a jihovýchod od Rumunska. **Červeně zobrazený region byl součástí Moldavského knížectví.**

V Rumunsku byla historicky velmi silná židovská a romská komunita a je tu několik národností, které žijí jen v Rumunsku, například Lipovjané. Historickým vývojem tady vznikla pestrá směsice obyvatelstva, která jinde v Evropě nemá obdoby. Menšiny mají právo na vzdělávání i jednání na úřadech ve svém jazyce. Mají své kulturní instituce.

Obecně k velkému odlivu příslušníků národnostních menšin do zemí jejich původu došlo po 2. světové válce. Potom emigrace na několik desetiletí ustala a k další velké vlně odchodů menšin došlo v devadesátých letech 20. století po pádu komunistických režimů v Evropě. Silně klesl počet občanů německého, českého a slovenského původu.

Po vstupu Rumunska do EU se objevuje opačný trend, kdy se lidé především z Německa vystěhovávají na důchod, ale i kvůli levnějšímu životnímu do Rumunska, kde je dnes bezpečněji než v Německu. V Rumunsku je německá infrastruktura a německé kulturní instituce, pro Němce je zde integrace jednodušší.

Najdou se i Češi, kteří si nyní kupují domy v českých vesnicích v Rumunsku, které většinou využívají jako letní byty či chalupy.

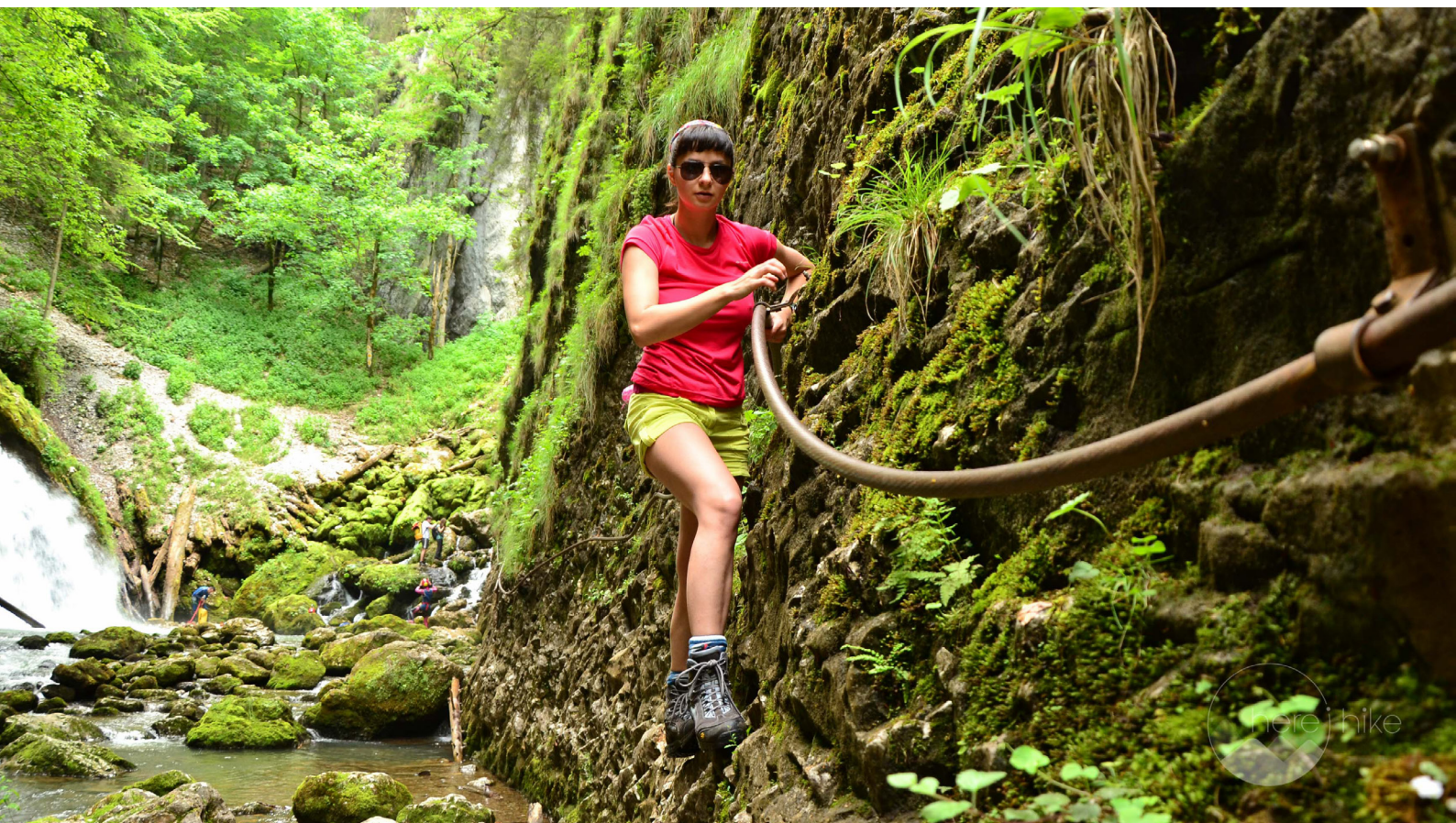
Nejznámějším symbolem Rumunska je bezesporu Drákula, kterého irský spisovatel

Bram Stoker vylíčil jako krvelačného upíra. Drákula má ovšem předlohu v historické osobnosti vládce Vlada Napichovače (Tepeș), který byl krutý, vedl války s Turky a zajatce mučil a napichoval na kůly. Krutě trestal i příslušníky vlastního národa, kteří se nějak prohřešili. Za jeho vlády bylo v zemi bezpečno – nikdo se neopovážil spáchat trestný čin, protože věděl, jak krutý trest by ho potkal. V té době údajně mohl stát zlatý pohár volně u pramene, aby se pocestní napili, a nikdo si ho netroufal odčizit.

Další osobností spjatou s moderními rumunskými dějinami je komunistický diktá-

tor Nicolae Ceausescu (1918–1989), který byl v letech 1967–1989 prezidentem Rumunska a již od roku 1965 generálním tajemníkem Komunistické strany Rumunska. Jeho režim kontrolovala tajná policie Securitate, která tvrdě postupovala proti Ceausescovým oponentům. Za Ceausescova režimu se Rumunsko propadlo do hluboké ekonomické krize. Na druhou stranu z Bukurešti vybudoval výstavní metropoli a v roce 1968 odmítl invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Po pádu režimu byl i se svou manželkou Elenou odsouzen lidovým soudem k trestu smrti a 25. 12. 1989 zastřelen v areálu kasáren ve městě Targoviste.

KARPATY

Rumunsku dominuje horské pásmo Karpat, které zasahuje na území sedmi zemí: České republiky, Slovenska, Polska, Ukrajiny, Rumunska, Maďarska a Rakouska. Karpaty jsou dlouhé přibližně 1.500 km a široké max. 350 km.

Nejvyšší vrcholy Karpat se tyčí na Slovensku (Gerlachovský štít, 2.655 m), nicméně Rumunskem prochází jejich největší část. Celé pohoří si můžeme představit jako skládačku z mnoha horských pásem, které se odlišují nejen stářím, ale také geologickým vývojem. Karpaty se začaly zvedat zhruba před 150 miliony let v období třetihor, kdy došlo ke kolizi Africké litosférické desky s několika deskami Euroasie. Původně bylo mezi nimi moře, které začalo zanikat a postupně z něj byla vyzvedávána jednotlivá horská pásma. K nejstarším takovýmto pásmům patří krystalická pohoří tvořená žulovými a rulovými horninami, na které byly nabaleny mladší vrstvy vápenců a dolomitů. Později došlo k dalšímu násunu ještě mladších horských pásem složených ze slepenců, pískovců a jílovců. Takovýmto horninám se říká flyš. Po vyvrátnění těchto flyšových Karpat dochází ve třetihorách k probuzení zemského nitra a některé části pohoří jsou zasaženy poměrně silnou vulkanickou činností. Vulkanická pohoří můžeme obdivovat přede-

vším na Slovensku a v severním Maďarsku, ale také v Rumunsku, kde jsou dodnes patrné dozvuky vulkanismu.

APUSENI

Západní Karpaty (Apuseni), tvoří Karpatký oblouk a leží v západním Rumunsku. Celková plocha je asi 17 000 km². Jeho severní okraj tvoří doliny řek Crisul Repede a Somesul Mic, východní a jižní hranici tvoří řeka Mures, a na západě pak pohoří mizí v Panonské nížině.

Apuseni jsou poměrně složitým horským systémem bez souvislého hřebene. Pohoří má poměrně složitou geologickou stavbu. Většina území je vápencová, ale najdeme zde i celky vulkanického nebo krystalického složení. Nejvyšším pohořím je krystalický Bihor (1849 m), potom severně ležící Vlădeasa (1836 m) a nakonec Muntele Mare (1829 m). Všechno jsou to krystalická pohoří. Mezi nimi pak najdeme nižší horské celky tvořené vápenci, které představují v rámci celé Evropy jedinečná krasová území. Jedná se o oblasti Padis, Gilau, Trascau, Padurea Craiului a Codru Moma. Nakonec jmenujme uprostřed ležící pohoří Metaliferi, které je vulkanického původu a nachází se zde velká naleziště zlata.

